

Kosketukseen perustuva kehonimi

Riitta Lahtinen, Tuntosarvi 11/2004

Kehonimi on ihmisen tapa koskettaa toista niin, että hänet voi tunnistaa siitä. Kehonimeä voi käyttää tilanteissa, joissa kädet on varattu esim. viittomiseen, tiskaamiseen, tietokoneella kirjoittamiseen.

Itse olen käyttänyt kehonimeäni "nuttura" jo yli kymmenen vuotta. Ensin huomasimme avomieheni Russin kanssa sen käyttöarvon perhepiirissä, varsinkin kun olimme yhdessä esim. juhlassa, ravintolassa tai kyläilemässä. Käytän kehonimeä, kun tulen Russin luo. Hän voi olla juuri silloin keskustelemassa jonkun toisen kanssa, pitää radiomikrofonia kädessään ja yrittää keskittyä toisen ihmisen puheen kuulemiseen hämärässä ja meluisassa tilanteessa. Kun tulen Russin henkilökohtaiselle alueelle eli viereen, kosketan hänen yläselkäänsä tietyllä tavalla. Kosketus antaa monta arvokasta tietoa. Russ tietää, kuka viereen tuli, ja kummalla puolta häntä minä seison.

Myöhemmin kehonimen käyttö levisi myös opetustilanteisiin. Kun kursseilla kaksi kuurosokeaa henkilöä harjoittelee annettua tehtävää, voin antaa heille kummallekin kehomerkin, jolloin he tietävät, että opettaja seuraa heidän harjoitustaan. Tällöin tilannetta ei tarvitse keskeyttää. Käytän kehonimeä myös työtilanteissa kuulonäkövammaisille työkavereilleni. Kun he esimerkiksi ovat työpöytänsä ääressä lukemassa tietokoneruudulta, annan varovasti kehomerkin. Silloin he tietävät, että Riitta tuli heidän vierellensä, tekevät tehtävänsä loppuun ja kun ovat valmiit, ottavat kontaktin minuun.

Kehonimi tehdään ainoastaan neutraalille kehon alueelle, joko yläselkään tai käsivarteen. Kehomerkki on jokaisen henkilökohtainen kosketuksen tapa, joka sisältää henkilön tunnistamisen idean. Ainoastaan henkilö itse voi tehdä kehonimensä toiselle henkilölle. Käyttäjien tulee tietää merkki etukäteen aivan samoin kuin puhutun, kirjoitetun tai viittomanimen käytön.

Joillakin ihmisillä on siis kolme tapaa ilmaista itsensä: puheella, viittomalla tai kosketuksella. Kaikki nimet voivat olla käytössä riippuen tilanteen toimivuudesta. Kun mietitte kehonimen käyttöä, kannattaa välttää olkapäälle tehtyjä merkkejä, sillä siihen tehdyt merkit luetaan huomion kiinnittämisen merkeiksi.